

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Ladislavem Vaško ve věci

žalobkyně: **S. Ž.**, narozená X,
zastoupena opatrovnící E. Ž., narozenou X,
obě bytem X,

proti
žalovaný: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**,
sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 11. 2020, č. j. MPSV-2020/217181-916,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím své opatrovnice domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 11. 2020, č. j. MPSV-2020/217181-916, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Ústí nad Labem, kontaktního pracoviště Litvínov (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 27. 4. 2020, č. j. 27328/2020/LTV.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Tímto rozhodnutím správní orgán I. stupně snížil žalobkyni příspěvek na péči z 12 800 Kč na 4 400 Kč měsíčně od května 2020.

Žaloba

2. V žalobě žalobkyně popsala dosavadní průběh správního řízení a uvedla, že je od věku dvou let v pěstounské péči své opatrovnice, která se o ní stará spolu se svým manželem a žalobkyně žije v její domácnosti jako její dcera. Žalobkyně konstatovala, že trpí středně těžkou mentální retardací, má IQ 40 a musí brát pravidelně léky. Zdůraznila, že není schopna samostatného života, má průkaz ZTP/P a nezvládá běžné každodenní úkony.
3. Ohledně základní životní potřeby oblékání a obouvání žalobkyně namítala, že se sice dovede obléci, ale nikoli adekvátně ročnímu období a počasí, nerozezná, zda je oblečení čisté, a rub a líc oblečení. Žalobkyně dále uvedla, že si nedokáže zavázat tkaničky.
4. Vedle toho žalobkyně ohledně výkonu fyziologické potřeby namítala, že nad sebou potřebuje mít v tomto ohledu kontrolu, a to zejména v době menstruace. Žalobkyně uzavřela, že podle posudku soudního znalce MUDr. Z. je její stav neměnný a nelze ho zlepšit medikací.

Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě popsal dosavadní průběh řízení s tím, že v rámci odvolacího řízení požádal o posouzení stupně závislosti žalobkyně na pomoci druhé osoby Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“). Žalovaný trval na tom, že v odvolacím řízení postupoval v souladu s právními předpisy, vycházel z objektivních podkladů, neboť posudková komise zasedala v odborném složení za přítomnosti odborníka z oboru psychiatrie. Vypracovaný posudek tak považoval za odborný, stěžejní a úplný důkazní prostředek. Doplnil, že posudková komise měla k dispozici objektivní odborné lékařské zprávy a posuzovala zdravotní stav za přítomnosti žalobkyně. Z posudku ze dne 12. 10. 2020 je zřejmé, že jako nezvládnuté byly uznány základní životní potřeby orientace, komunikace, tělesná hygiena, osobní aktivity a péče o domácnost. Posudková komise podle názoru žalovaného dostatečně zdůvodnila, proč neshledala objektivní důvod k nezvládnutí ostatních čtyř posuzovaných životních potřeb. Žalovaný dále uvedl, že sdělení v sociálním šetření a následně v odvolání týkající se oblékání a obouvání a výkonu fyziologické potřeby nebylo podloženo objektivním lékařským nálezem. Žalovaný doplnil, že žalobkyně následně podala podnět k přezkumnému řízení, který byl vyhodnocen jako nedůvodný. Žalovaný uzavřel, že plně odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Další podání žalobkyně

6. V podání ze dne 11. 6. 2021 žalobkyně prostřednictvím své opatrovnice sdělila, že dne 7. 6. 2021 jí byl doručen přípis o nezahájení přezkumného řízení, ke kterému dala podnět. Dále uvedla, že se od podání žaloby na jejím zdravotním stavu nic nezměnilo a její obtíže s oblékáním a výkonem fyziologické potřeby přetrvávají.

Ústní jednání soudu

7. Při jednání soudu konaného dne 25. 4. 2022 opatrovnice žalobkyně předložila soudu dvě vyjádření, která soud při jednání přečetl. V prvním vyjádření ze dne 24. 4. 2022 opatrovnice žalobkyně uvedla, že si jsou s manželem vědomi, že žalobkyně nikdy nebude Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

schopná samostatného života, neboť potřebuje celodenní péči a kontrolu. Zdůraznila, že jí dobře znám zdravotní stav žalobkyně, který je bohužel neměnný a ani není perspektiva zlepšení. Poukázala na to, že žalobkyně měla třetí stupeň závislosti, přičemž neví, z jakého důvodu byl stupeň závislosti snížen. Navrhli, aby žalobkyně byla soudem vyslechnuta. V druhém nedatovaném vyjádření opatrovnice žalobkyně specifikovala jednotlivé základní životní potřeby a popsala, na jaké úrovni je žalobkyně schopna je žalobkyně zvládat. Při jednání samotném pak opatrovnice žalobkyně konstatovala, že se žalobkyně oblékne, nicméně nevolí vhodné oblečení, např. na pyžamo si vzala tričko, musí se občas převléknout, neboť je cítit, hygiena žalobkyně je celkově špatná. Poukázala na znalecký posudek MUDr. Z., podle něhož je zdravotní stav žalobkyně neměnný, není ovlivnitelný žádnou medikací a je potřeba trvalý dohled a dopomoc.

8. Žalovaný se z jednání soudu omluvil.
9. Při jednání soud k návrhu žalobkyně provedl dokazování rozhodnutím ze dne 26. 3. 2008, č. j 51/2008, podle něhož byla žalobkyně zařazena do vzdělávacího programu pomocné školy 5. ročníku od 1. 4. 2008. Dále soud provedl dokazování vysvědčením o závěrečné zkoušce, podle něhož žalobkyně dne 16. 4. 2014 vykonala závěrečnou zkoušku z praktických cvičení s prospěchem chvalitebným a z rodinné výchovy s prospěchem dobrým. Dále soud provedl dokazování lékařskou zprávou MUDr. V. ze dne 17. 3. 2022, z níž soud zjistil, že žalobkyně má diagnostikovanou středně těžkou mentální retardaci s poruchami chování a sporadickou enuresis nocturna, přičemž žalobkyně není schopná validní samostatné komunikace, není schopna samostatně fungovat, sebeobslužnost je výrazně snížena, potřebuje celodenní dohled a péči druhé osoby; tento stav je stacionární, do budoucna nelze předpokládat změnu k lepšímu. Soud též provedl dokazování lékařskými zprávami praktické lékařky MUDr. M. ze dne 22. 4. 2022 a 6. 5. 2022, z nichž soud zjistil, že žalobkyně není schopna pečovat o své zdraví, není schopna samostatné existence, je závislá na dohledu a dopomoci pěstounů po celý den.
10. Soud při jednání vyhlásil usnesení o tom, že neprovedl dokazování účastnickým výsledkem žalobkyně pro nadbytečnost, neboť ve správním spisu bylo dostatek podkladů (lékařské zprávy a posudky posudkových orgánů), které umožňovaly soudu ve věci rozhodnout, aniž by bylo nezbytné provést výslech žalobkyně.

Posouzení věci soudem

11. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
12. Žaloba není důvodná.
13. Soud nejprve připomíná, že smyslem zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“) je úprava podmínek Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Příspěvek na péči, který je předmětem řízení v dané věci, se podle § 7 zákona o sociálních službách poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob. Náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu. Nárok na něj má osoba, která splňuje předpoklady uvedené v § 4 odst. 1 zákona o sociálních službách (mezi účastníky není sporu o tom, že podmínky zde uvedené žalobkyně splňuje), která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8 uvedeného zákona, pokud jí tuto pomoc poskytuje osoba blízká nebo asistent sociální péče nebo poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb nebo dětský domov, anebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu; nárok na příspěvek má tato osoba i po dobu, po kterou je jí podle zvláštního právního předpisu poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace. O příspěvku rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce.

14. Podle § 8 odst. 2 uvedeného zákona osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby, b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb, c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb, d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb, a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.
15. Dle § 9 uvedeného zákona se při posuzování stupně závislosti hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Při hodnocení schopnosti zvládat životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku. Bližší vymezení schopností zvládat životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí právní předpis (§ 9 odst. 4, 5 a 6 téhož zákona).
16. Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí právní předpis, kterým je vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách (dále jen „vyhláška č. 505/2006 Sb.“). Dle § 2 odst. 1 uvedené vyhlášky se při hodnocení schopnosti osoby zvládat životní potřeby posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému

zvládání základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení. Dle § 2a uvedené vyhlášky pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

17. V příloze č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb. jsou vymezeny schopnosti zvládat základní životní potřeby.

- Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**mobilita**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzí po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových.
- Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**orientace**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat.
- Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**komunikace**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna dorozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.
- Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**stravování**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim.
- Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**oblékání a obouvání**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.
- Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**tělesná hygiena**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se.
- Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**výkon fyziologické potřeby**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna včas používat WC, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky.
- Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**péče o zdraví**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovená léčebná a ošetrovatelská opatření a používat k tomu potřebné léky, pomůcky.
- Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**osobní aktivity**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vstupovat do vztahů s jinými osobami, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí jako např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.
- Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**péče o domácnost**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna nakládat s penězi v rámci osobních příjmů a domácnosti, manipulovat s předměty denní potřeby, obstarat si běžný nákup, ovládat běžné domácí spotřebiče,

uvařit si teplé jídlo a nápoj, vykonávat běžné domácí práce, obsluhovat topení a udržovat pořádek (tato schopnost se nehodnotí u osob do 18 let věku).

18. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že dne 20. 5. 2019 bylo zahájeno z moci úřední správní řízení ve věci opětovného posouzení nároku žalobkyně a výše dávky příspěvek na péči. Dne 3. 9. 2019 se v místě bydliště žalobkyně uskutečnilo sociální šetření, ze kterého mj. vyplynulo, že žalobkyně si oblečení vybere a připraví sama, musí ale mít nad sebou kontrolu, neboť jinak si v horkém počasí obleče mikinu, obleče si špinavé oblečení a po svlečení oblečení odhodí na zem, pod postel. Zip a knoflíky zapne a rozepne. Po obouvání neutáhne kličku u tkaniček, proto jsou jí kupovány boty na suchý zip. Jinak se obuje sama. Co se týká fyziologické potřeby, zvládne včas použít WC a vyprázdnit se, ale potřebuje pomoc s očistou, jinak zůstane špinavá. Na mytí rukou po použití WC musí být upozorněna. Podle posudku o zdravotním stavu žalobkyně ze dne 5. 12. 2019 dospěl posudkový lékař Okresní správy sociálního zabezpečení Most (dále jen „OSSZ“) MUDr. V. H. k závěru, že žalobkyně nezvládá celkem 6 základních životních potřeb, a to orientaci, komunikaci, tělesnou hygienu, péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost. Dne 27. 1. 2020 správní orgán I. stupně požádal OSSZ o nové posouzení stupně závislosti, a to pro rozpor mezi posouzením a sociálním šetřením a k vyjádření se k základním životním potřebám oblékání a obouvání a výkon fyziologické potřeby. Dne 9. 3. 2020 obdržel správní orgán I. stupně vyjádření k námitkám, kde posudkový lékař sděluje, že setrvává na výroku a odůvodnění posudku ze dne 5. 12. 2019. Následně správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 27. 4. 2020, č. j. 27328/2020/LTV, snížil příspěvek na péči z 12 800 Kč na 4 400 Kč od května 2020. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně dne 5. 5. 2020 odvolání, v němž nesouhlasila s oduznáním základních životních potřeb oblékání a obouvání a výkonu fyziologické potřeby. Konkrétně namítala, že špatně provádí očistu po výkonu fyziologické potřeby a špatně užívá hygienické pomůcky. Při menstruaci nad sebou potřebuje kontrolu a musí být upozorněna na nutnost koupele, jinak je cítit. Neumí si vybrat oblečení a obutí přiměřeně okolnostem, je nad ní nutná kontrola. Neumí si zavázat tkaničky, rozeznat rub a líc oblečení a oblečení vrstvit. Chodí neupravená a vezme si na sebe i špinavé oblečení. Tato tvrzení žalobkyně dokládala zdravotní dokumentací praktické lékařky MUDr. M. M., lékařským nálezem z psychiatrie MUDr. L. V. i znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví odvětví psychiatrie ze dne 15. 8. 2017.
19. Z obsahu správního spisu soud dále zjistil, že žalovaný si nechal v souladu s § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů pro účely odvolacího řízení vypracovat posudek posudkovou komisí, který byl vypracován za přítomnosti odborné psychiatricky MUDr. Z. S. v přítomnosti žalobkyně a její opatrovnice dne 12. 10. 2020. V odůvodnění posudku posudková komise konstatovala, že žalobkyně nezvládá základní životní potřeby orientace, komunikace, tělesná hygiena, péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost. Na základě posudku posudkové komise vydal žalovaný napadené rozhodnutí.
20. Soud se zabýval stěžejními námitkami žalobkyně, v nichž nesouhlasila s tím, že jako zvládané byly v jejím případě vyhodnoceny základní životní potřeby oblékání a obouvání a výkonu fyziologické potřeby vymezené pod písm. e) a g) v příloze č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb.
21. Podle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách platí, že při posuzování stupně závislosti osoby vychází okresní správa sociálního zabezpečení ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního

šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.

22. Podle § 1 odst. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb. se za neschopnost zvládnání základní životní potřeby považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládnání základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu. Přijatelným standardem se rozumí zvládnání základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby.
23. K otázce posuzování nároků na příspěvek na péči se opakovaně vyjadřoval i Nejvyšší správní soud, a to např. ve svém rozsudku ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009-53, kdy z tohoto rozsudku jednoznačně plyne, že posouzení stupně závislosti osoby pro účely rozhodování o příspěvku na péči v řízení v prvním stupni i v řízení odvolacím musí vycházet z hodnocení všech podkladů uvedených v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, přičemž na výsledný lékařský posudek, který je v tomto řízení stěžejním důkazem, je třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti. Nenaplnění těchto požadavků je vadou řízení před správním orgánem ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Na danou judikaturu navazuje i další judikatura Nejvyššího správního soudu, který např. v rozsudku ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25, judikoval, že: *„V řízení o nároku na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách je povinností odvolacího správního orgánu žádat po posudkové komisi doplnění posudku, pokud posudková komise postavila své hodnocení na rozporných podkladech, aniž by rozpory sama odstranila nebo vysvětlila. Tak tomu může být v případě, že se objeví rozpor mezi výsledkem šetření sociálního pracovníka a názorem posudkové komise, aniž by posudková komise sama provedla vlastní přeshetření zdravotního stavu žadatele o příspěvek na péči.“*
24. Žalovaný tedy postupoval správně, jestliže v rámci odvolacího řízení nechal v intencích § 28 odst. 2 zákona o sociálních službách vypracovat posudek posudkové komise ze dne 12. 10. 2020, neboť žalobkyně rozporovala závěry obsažené v rozhodnutí správního orgánu I. stupně, jež vycházelo z posudku zdravotního stavu žalobkyně ze dne 5. 12. 2019.
25. Soud se s ohledem na uplatněné žalobní námitky, výše předestřenou právní úpravu a na případ dopadající judikaturu Nejvyššího správního soudu zaměřil na to, zda je posudek posudkové komise ze dne 12. 10. 2020 přesvědčivý a úplný tak, aby nebylo pochyb o jeho objektivnosti a správnosti. Soud zdůrazňuje, že nemá pochybnosti o odbornosti komise a její způsobilosti hodnotit omezení žalobkyně ve vztahu k právní úpravě příspěvku na péči. Z posudku vyplývá, s jakými podklady posudková komise pracovala a že mj. vycházela z lékařských zpráv zaslaných žalobkyní k podanému odvolání, a to z lékařské zprávy praktické lékařky MUDr. M. M. ze dne 6. 5. 2020 a MUDr. L. V. ze dne 19. 3. 2020, a dále z posudkového spisu OSSZ, spisu odvolacího orgánu, sociálního šetření ze dne 3. 9. 2019, vlastního vyšetření žalobkyně při jednání posudkové komise dne 12. 10. 2020 a lékařských zpráv MUDr. V. S. ze dne 26. 5. 2020, MUDr. S. H. ze dne 3. 6. 2020 a MUDr. K. K. ze dne 3. 9. 2020.

26. V posudku ze dne 12. 10. 2020 posudková komise konstatovala, že žalobkyně nezvládá základní životní potřeby orientace, komunikace, tělesnou hygienu, péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost. Posudková komise dospěla k shodnému závěru jako posudkový lékař OSSZ. Posudková komise se rovněž vyjádřila (konkrétně na straně 3 posudku) k základním životním potřebám mobility, stravování, oblékání a obouvání a výkonu fyziologické potřeby, které považuje u žalobkyně za zvládnuté. Mj. k základní životní potřebě oblékání a obouvání uvedla, že žalobkyně si připraví oblečení a oblékne se s občasným dohledem, ví, kde je oblečení uloženo (žalobkyně pomáhá prádlo skládat i ukládat). K základní životní potřebě výkon fyziologické potřeby pak posudková komise podotkla, že žalobkyně výkon fyziologické potřeby zvládá, enuresa je občasná a potřebuje občasný dohled nad hygienou při menses. Posudková komise konstatovala, že nenašla příčinnou souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat tyto základní životní potřeby v přijatelném standardu, případně s použitím facilitátorů. Komise uzavřela, že považuje u žalobkyně za nezvládnutých 6 základních životních potřeb, a to orientaci, komunikaci, tělesnou hygienu, péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost, a proto se jedná o osobu starší 18 let věku, která se považuje dle § 8 odst. 2 písm. b) zákona o sociálních službách za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. (středně těžká závislost).
27. V návaznosti na shora uvedené skutečnosti považuje soud za nutné zdůraznit, že za zvládnuté se považují i takové základní životní potřeby, jestliže jsou osobou zvládnuty v přijatelném standardu za pomoci různých kompenzačních pomůcek (francouzské hole, brýle, naslouchadla) či zvýšeném dohledu dospělé osoby nad nezletilým dítětem (příprava oblečení, naservírování jídla, připomínání mytí rukou). Tento přijatelný standard však neznamená to samé jako zvládání základních životních potřeb zcela zdravým a ničím neomezeným jedincem, snížená kvalita výkonu některých základních životních potřeb tak nemůže založit nárok na příspěvek na péči.
28. Soud shrnuje, že posudek posudkové komise ze dne 12. 10. 2020 se opíral o dostatečné podklady, o výsledky sociálního šetření ze dne 3. 9. 2019 a nálezy ošetřující lékařky a odborných lékařů. Posudek posudkové komise ze dne 12. 10. 2020 se vyjadřuje ke všem žalobkyní zpochybňovaným základním životním potřebám a posudková komise své závěry dostatečným způsobem odůvodnila. Soud tedy shledal posudek posudkové komise ze dne 12. 10. 2020 přesvědčivým, úplným a objektivním. Posudkem posudkové komise došlo dle soudu k dostatečné objektivizaci zdravotního stavu žalobkyně a jejích schopností zvládat základní životní potřeby. Námitky nedostatečného zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně tedy soud shledal nedůvodnými.
29. Je pravdou, že schopnost zvládat základní životní potřeby žalobkyně byla v sociálním šetření ze dne 3. 9. 2019 posuzována odlišně, konkrétně ohledně základních životních potřeb oblékání a obouvání a výkonu fyziologické potřeby. V sociálním šetření bylo uvedeno, že žalobkyně nezvládá oblékání vhodného oblečení a po výkonu fyziologické potřeby se nedokáže vhodně očistit. Na výzvu správního orgánu I. stupně ze dne 27. 1. 2020 odpověděl posudkový lékař OSSZ dne 27. 2. 2020 tak, že žalobkyně trpí pouze střední mentální retardací a při dostatečném zacvičení by měla být vzhledem k zachovalým motorickým funkcím oblékání schopna. K základní životní potřebě výkon fyziologické potřeby posudkový lékař uvedl, že žalobkyně si přes přítomnou inkontinenci fyziologickou potřebu uvědomuje a při stereotypnosti životní potřeby by měla být schopna při použití pomůcek tuto základní životní potřebu zvládat i přes mentální

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

postižení. Posudkový lékař OSSZ setrval na výroku a odůvodnění posudku ze dne 5. 12. 2019. Rovněž posudková komise dospěla k závěru, že žalobkyně výkon fyziologické potřeby zvládá, enuresa je občasná (sporadická), což konstatovala v lékařské zprávě ze dne 17. 3. 2022 i psychiatricka MUDr. V., kterou soud provedl dokazování při jednání, a potřebuje občasný dohled nad hygienou při menses. Posudková komise poukázala na to, že nenašla příčinnou souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat tyto základní životní potřeby v přijatelném standardu, případně s použitím facilitátorů. Rovněž posudkoví lékaři dospěli k závěru, že žalobkyně zvládá základní životní potřebu oblékání a obouvání, neboť žalobkyně si je schopna připravit oblečení, oblékne se s občasným dohledem a ví, kde je oblečení uloženo. Z uvedeného je dle soudu zřejmé, že žalobkyně je z hlediska funkčních schopností schopna zvládat základní životní potřeby výkon fyziologické potřeby i oblékání a obouvání.

30. Soud zdůrazňuje, že posudková komise v posudku ze dne 12. 10. 2020 dospěla k závěru, že při posouzení stupně závislosti dne 17. 7. 2016 byly uznány jako nezvládané základní životní potřeby oblékání a obouvání a výkon fyziologické potřeby, přičemž k nezvládnutí těchto základních životních potřeb nebyl při využití běžných facilitátorů v souladu se zákonem o sociálních službách posudkově medicinský důvod. Posudková komise konstatovala, že dohled nad očistou po výkonu fyziologické potřeby nebyl každodenní, neboť enuréza byla již v této době jen občasná. Z posudku posudkové komise tudíž vyplývá, že v minulosti (tedy při posouzení stupně závislosti dne 17. 7. 2016 ze strany OSSZ) došlo k nadhodnocení zdravotního stavu žalobkyně při hodnocení základních životních potřeb oblékání a obouvání a výkon fyziologické potřeby. Ke snížení stupně závislosti žalobkyně ze III. na II. stupeň závislosti tedy nedošlo z důvodu zlepšení zdravotního stavu, nýbrž proto, že v minulosti byl stupeň závislosti z posudkové hlediska nadhodnocen.
31. Soud dále podotýká, že posudková komise měla k dispozici i znalecký posudek MUDr. Z. ze dne 14. 8. 2017, a jeho závěry tedy při zaujetí svých posudkových závěrů vzala v potaz. Soud poznamenává, že posudková komise vycházela stejně jako uvedený znalec z toho, že žalobkyně trpí duševní poruchou, a to středně těžkou mentální retardací s poruchami chování, přičemž tento stav je trvalý a neměnný. Posudková komise se shodovala s uvedeným znaleckým posudkem i v tom rozsahu, že žalobkyně není schopna zvládat péči o domácnost. Závěry posudku posudkové komise tudíž nejsou v rozporu se závěry znaleckého posudku MUDr. Z.
32. Vzhledem k tomu, že soud vyhodnotil posudek posudkové komise ve svém souhrnu jako úplný, odborný, objektivní a komplexní, lze konstatovat, že žalobkyně ke dni vydání napadeného rozhodnutí nezvládala šest základních životních potřeb, a byla tak závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost).
33. S ohledem na shora uvedené skutečnosti soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. výrokiem I. rozsudku zamítl.
34. Současně soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně nebyla ve věci úspěšná a žalovanému náhrada nákladů řízení nepřísluší, navíc je ani nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 25. dubna 2022

Mgr. Ladislav Vaško v.r.
samosoudce